

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза
★
Орган Среског одбора Социјалистичког савеза радног народа

БРОЈ 173 - ГОДИНА IV ЛИСТ ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ КРАЉЕВО — 5 ОКТОБАР 1956 ГОД. РЕДАКЦИЈА: РАЈИЋЕВА 19 ТЕЛЕФОН: БРОЈ 26 ПРИМЕРАК 10 ДИНАРА

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ

У ПОСТАВЉАЊУ ИДЕОЛОШКО-ПОЛИТИЧКОГ РАДА САВЕЗ КОМУНИСТА МОРА ИМАТИ У ВИДУ СВЕ НЕГАТИВНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ

— рекао је друг Раде Борисављевић секретар Среског комитета у свом реферату —

Срески комитет Савеза комуниста одржао је ових дана састајак на коме се разговарало о идеолошко-политичком раду.

У свакој земљи и производњи, да одведе друштво комунизму. То свезање и одело нас је на пут револуције, и ми смо кроз револуцију обезбедили да се различита класа организује као владајућа класа у нашој земљи.

У својем даљем излагању друг Борисављевић је говорио о улози и месту чланова Савеза комуниста у данашњим условима нашег социјалистичког развитка, о негативном утицају синтооспоственичких снага које још увек постоје. Иако је и неке примере.

на свој ниво он се утала у ту средину. Могло би се навести доста примера, како на питањима изградње школа, тако и других акција, где нам поједини учитељи и наставници узимају ставове који се не могу назвати социјалистичким. Не долази то отуда што би ти људи били против социјализма већ се просто ради о клањању пред стихијом. Отуда треба да се кроз идеолошко-политички рад, кроз разне форме тим људима помогне. Срески комитет је пре неки дан добио писмо од једног учитеља. Просто да се човек зграде да ли је могуће да један културни човек пише тако што, било коме, а најмање комитету. Просто видиш човека који је изгубио сваки осећај мере, који се претворио у олову, који се сав претворио у уху и више не може трезвено да расуђује. После једне дискусије у удружењу просветних радника комуне Коварево, удружење већином гласова доноси одлуку да се на славе може ићи и — Наставак на другој страни —

УГОВОР ФАБРИКЕ ВАГОНА СА ДИРЕКЦИЈОМ Ј. Ж.

Фабрика вагона склопила је уговор са Централном дирекцијом југословенске железнице у Београду за изградњу 1.800 теретних кола у периоду до 1960 године. У 1956-57 години биће израђено 210 кола; 600 у 1958; 510 у 1959; и у 1960 години 480 кола. С тим би уговор испоруке био испуњен до 1960 године.

Нове просторије у електро одељењу

Електро одељење у Фабрици вагона није имало довољан број просторија. Рад четрдесет људи у тескобној просторији био је отежан. Између гибљаре и трефег одељења сазиано је ново одељење које ће задовољити сва рдна места за одржавање погона у фабрици вагона.

НА ОРГАНИЗАЦИОНОМ УЧВРШЋЕЊУ ОРГАНИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА ПОСТИГНУТИ СУ ЗАДОВОЉАВАЈУЋИ РЕЗУЛТАТИ

— истакнуто на Пленуму општинског одбора ССРН-а —

Прошле недеље одржан је Пленум општинског одбора ССРН-а. Анализа рада основних организација ССРН-а и анализа рада комисије при општинском одбору Социјалистичког савеза биле су главне тачке дневног реда на Пленуму. За разлику од прошле године, одржавање Пленума је дошло у прво време како би се садашњи пропусни сагледали и у будуће предвиделе конкретне мере за спровођење у живот. Чланови Пленума анализирали су рад основних организација, њихову активност и пропусте. На основу досадашњег рада извучени су закључци за рад у наредној сезони. Највише је било речи о идеолошко-политичком раду у организа-

цијама. Рад основних организација по општинским питањима био је озбиљнији у односу на прошлу годину: на политичком пољу, акцијама на комуналној изградњи и економској политици. Доста се учинило у организационо-учвршћењу организација. Поједине организације нису ни постојале као на пример у Метковима и Каменици, а сада активно раде. У целини гледајући из излагања привлачан број организација нема плана ни системи у раду. Руководиоци организација нису проучили питања са којима треба да наступају у својим организацијама чиме би окупили велики број заинтересованих људи. Недолажење на поједиња предавања и недовољан кон-

такт с људима, непроучени општи проблеми са којима организација Социјалистичког савеза треба да се бави, био је највећи недостатак таквих руководилаца. Руководство организација често чека сугестију од Општинског одбора да би пришло решавању конкретних проблема, а то је случај у Сврци. Мањи број организација, у чему предлаже Сврка и Адрани, не извршавају у време уплате чланарине. Изванредну ефикасност у претретању свих питања локалног карактера и комуналног система показала је Каменица.

Најважније питање које је доминирало у раду Пленума је усталити ближи контакт са представницима организација који би своје слабости изнели пред Општинским одбором Социјалистичког савеза, заједнички анализирали и оценили рад организација. Та пракса до сада није била усталена. На незваничним конференцијама које би се одржавале у оквиру Општинског одбора Социјалистичког савеза чланови организација добијали би шире сугестије по свим питањима друштвеног у јавном животу, нарочито о ономе што људе интересује. На Пленуму је било доста речи о привреди, просвети и школству јер су та питања на терезу била запостављена.

Комисија као помћни орган Одбора за идеолошко политички рад, и друштвено управљање, пружила је помоћ одбору. Комисија за просветна питања контролисала је рад просветних друштава: библиотеке и књижаре да се не претворе у комерцијалне установе.

На пленуму је било речи о појединим озборницима Народног одбора који већ дужи време не излазе на зборове бирча. О омиливи је било мало речи, јер је пре извесног времена одржана седница посвећена чисто омлањским проблемима и васпитању омлањина треба помоћи. Идеолошко политичком раду омлањине, друштвено управљању у предузећима и школама треба посетити више брвге, о чему ће бити речи на посебним седницама.

СА ПОСЛЕДЊЕ СЕДНИЦЕ СЕКРЕТАРИЈАТА СРЕСКОГ ОДБОРА ССРН-а

Секретаријат Среског одбора Социјалистичког савеза на својој последњој седници расправљао је о неким актуелним проблемима и организационим питањима.

На крају су избране комисије за: друштвено управљање, идеолошко политички рад и комисије за друштвене организације.

Наставиће се започети радови на згради ватрогасног дома

Ускоро ће се обновити започети радови на изградњи двоспратне зграде Добровог ватрогасног друштва из Краљева. Нова зграда ће имати око 20 просторија и налазиће се у улици Војводе Степе. Поред просторија за смештај ватрогасних апарата нова зграда ће имати салу за одржавање културног програма и више габара. Централни савез ватрогасног друштва из Београда обезбедио је новчану помоћ нашем ватрогасном друштву у износу од 15 милиона динара.

За одржавање и поправку зграда општедруштвене и приватне имовине утрошено 2.000.000

На одржавање и поправку зграда у овој години утрошено је 2 милиона и 222.000 динара. За зграде приватног власништва утрошено је 338 хиљада динара. На оправци и одржавању локала опште друштвене имовине од марта ове године утрошено је 368 хиљада динара, а за локале приватног власништва 347 хиљада динара. Утрошена сума је одуште 50% кирије која се плаћа стамбеној управи.

Дошли су...

— Тосјодо, са прџајом не можете унушра!

ГРАД БЕЗ МЛИНА

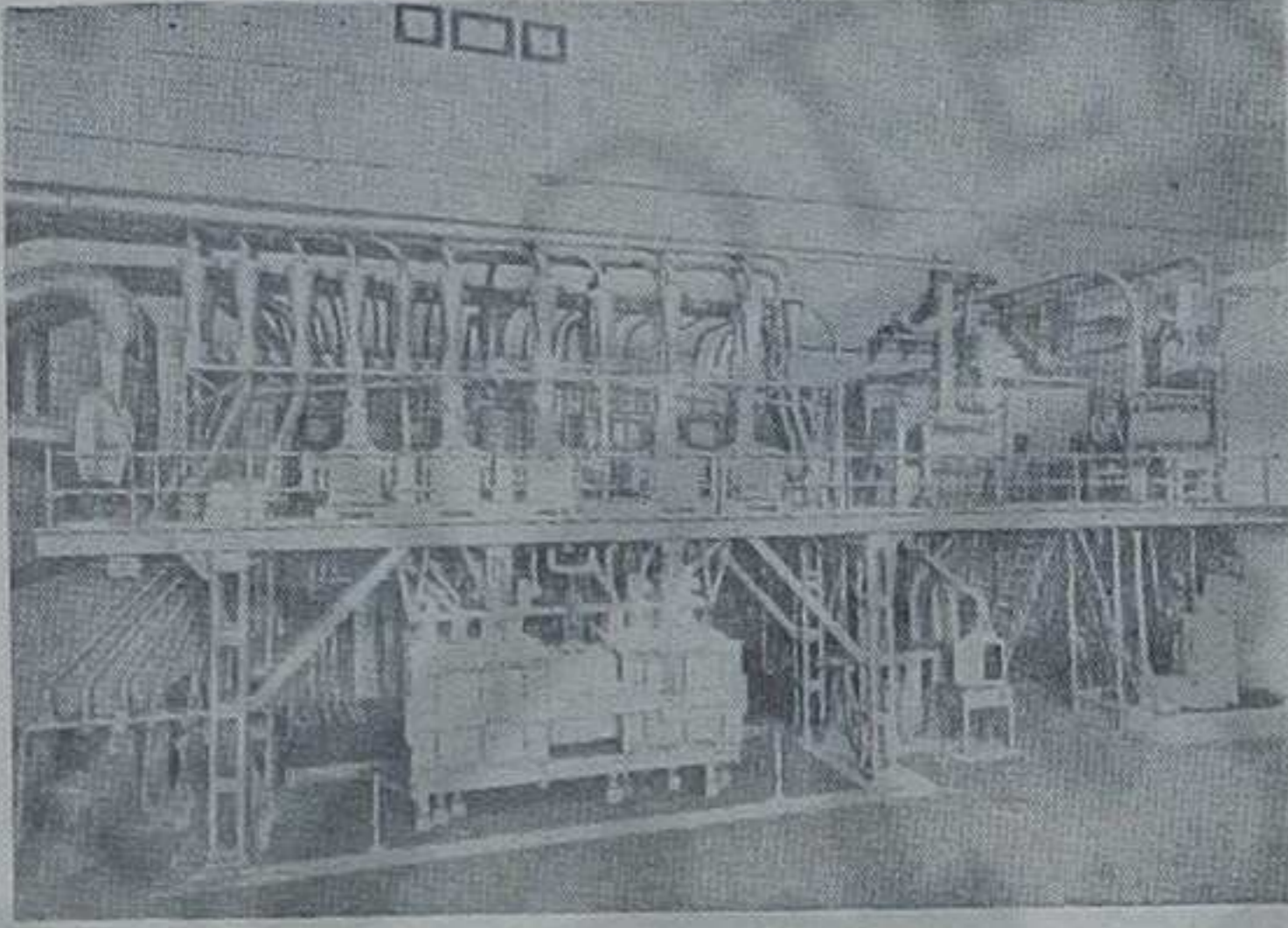
ПРОБЛЕМ МЕЉАВЕ МОГУЋЕ ЈЕ РЕШИТИ ИЗГРАДЊОМ МОДЕРНОГ МЛИНА

Пролазили смо великим халама Новосадскога Сајма. Дивили се изложеним предметима. Застајкивали крај интересантно-сти. Дубоко уздисали. Ишли и пролазили. Све је лепо. Све је занимљиво. Али једно, то једно нисмо могли заборавити. Видели смо млин. Прави прав-цати млин какав одавно при-жељкујемо у Краљеву, граду

ске индустрије, које нам се дубоко урезало у сећању.

Веома љубазно су нам раз-делили проспекте. Чувамо их, а гледајући размишљамо: Сан може постати јава. Град се развија, потребе расту, старе воденице пропадају, Ибар и Морава прете, а ми, очекујемо...

Очекују пекари брашно, гра-ђани хлеб, пољопривредници

Унутрашњи изглед модерног млина

без млина, али граду чија ближа и даља околина меље по прастарим воденицама на-чичканим по Ибру и Морави.

Како је то дивно имати у своје граду велики млин, ко-ји би млео стално, запошљавао људе, давао квалитетно брашно, давао мекиње и користно граду, заједници и чија би из-градња коначно почела да ре-шава питања ликвидирања при-митивних речних млинова. Не-стало би млинских устава на Ибру и Морави. Регулација корита ових река лако би се обављала. Вода би престала угрожавати плодна поља. По-плаве би биле спречене.

Први млинови су разграбље-ни. Није никакво чудо.

Грађевина великих и глома-зних не треба. Миллиони не од-лазе у цигле, цемент и мате-ријал. Ослобађамо се потреба за великим кредитима. Са ма-лим средствима стварамо вели-ке погоне. Погоне лепе и рен-табилне.

Конструктори су радили. економисти економисали и ство-рено је право ремек дело млин-

мекиње, очекујемо да подиг-немо оно што смо некад има-ли, а што је рат немилосрдно одузео. Ми верујемо у своје снаге, у своје способности.

Пешић.

КАКО ИЗГЛЕДАЈУ А КАКО БИ ТРЕБАЛО ДА ИЗГЛЕДАЈУ ЗАДРУЖНЕ ПРОДАВНИЦЕ И ПРОДАВЦИ

Нема ниједног села у коме не постоји продавница земљо-радничке задруге. Једне по-слују боље друге слабије, али је битно да су све оне једине које врше откуп и продају разноврсних производа, у ко-лико поред њих не послује и неко трговачко предузеће. Ме-штани долазе и одлазе и стално су у додиру са продавцем. Разгледајући продавницу или робу, а уз то и продавца. Не може се рећи да је све како треба. Маст је непокривена. Брашно такође. Кекс и слат-киши прекривени мувама. Зеј-тин у кантама без славине. Со у дрвеним раскованим савду-

цима, поред плавог камена или потковица.

Мислим да то тако не сме да буде. Задружне продавни-це морају бити угледне као и градске. Све мора бити лепо сложено и покривено, зашти-ћено од мува и прашине. Ме-штанима треба да служи про-давница као пример чистоће и углед за лепо слагање произ-вода по рафовима и изложима. Деца када купују бомбоне и слаткише, већ ту треба да ви-де шта значи лепа и чиста услуга. Човек мора у прода-вници да осети да се налази ван сточне пијаце, премда и она неби морала бити ругло нечистоће и примитивизма.

Не разумем зашто продавци не носе прописну одећу, већ су многи обучени као „адра-повци“. Треба ли за њих про-писивати специјалне законе о одевању и чистоћи. Бријање мора бити обавезно. Заиста је несхватљиво да неко продаје сапун и жилете, а сам је зарас-тао у браду. Мисле ли поје-динци да је то начин за рекла-мирање робе.

Ово није тешко довести у ред ако се поседује добра во-ља и тежња за бољим и леп-шим. Управни одбори треба да кажу своју одлучну реч и да кренемо даље на томе пољу.

З. П.

Успела изложба исхране

Савез женских друштава Србије са још другим органи-зацијама и установама, покренуо је широку акцију за прави-лну исхрану становништва. У оквиру ове акције органи-зована је у нашем срезу „Не-деља правилне исхране“ која је трајала од 24 до 30 сеп-тембра.

Ова акција дала је више ко-рисних резултата, а за послед-ња три дана Савез женских друштава у Краљеву припре-мио је малу изложбу успешно конзервираног воћа и поврћа.

МОТОРНИ МЛИН — ЧЕКИЋАР —

Сточна храна се припрема и ситни да би организм дома-ћих животиња трошио што ма-ње енергије за њихову прера-ду при варењу.

Нема пољопривредног про-извода намењеног с т о ч н о ј исхрани, који се домаћим мли-

предузимањем ових посло-ва сада, одразиће се у јануару и фебруару у уштеди радне

снаге, новчаним издатцима и олакшању рада радника на ве-ликој зими.

НА ПРАГУ ЈЕСЕНИ

Осигурајмо се садницама

Воћари јесте ли се снабдели садним материјалом за пред-стојећу сезону саћења воћака. Ако нисте интересујте се где каквог материјала има по расад-ницима. Осигурајте се и не до-зволите да вам се деси да о-станете без њега, што није до сада био редак случај. Угово-рите са расадничким служба-ма унапред шта вам треба.

Прошлых година приметили смо многе да купују садни ма-теријал на пијаци. Многи су се покајали, јер продавци нису продали оно што су обећавали. Наравно неуспех је био сигу-ран а разочарење велико.

Обиђите расаднике. У нашем срезу постоје два у Рибници и Беодима. Разгледајте садни-це и поразговарајте са струч-њацима, радо ће вас примити. Обогатићете знање и донети правилну одлуку о припремама и подизању воћњака.

Да ли сте посејали спанаћ?

Налазимо се у добу када треба посејати спанаћ. За по-

вршину од једног хектара упо-требљавамо 30-40 килограма семена. Са толиком количином семена и са те површине оче-кивали би принос од 5000 до 7000 кг.

Приликом сетве изаберемо оцедније земљиште у циљу избегавања плављења, пошто овај повртарски усев не трпи велику влагу.

О корисности сетве није по-ребно писати, јер знамо да је то један од првих зеленица који стижу у пролеће. Продај-ом ранога спанаћа пристижу први приходи, а земљиште по дизању тога усева може се исте године још једном кор-истити.

Исхраном спанаћем изван једноличне зимске исхране о-свежавамо организам и пости-чемо га на нормалније функ-ционасање.

Све ово помиње да не про-пустимо драгоцено време ве-гове сетве.

СВИЊОГОЈСТВО

Неколико корисних савета

Назимице за приплод одбо-рајте ако имају више од де-сет сиса, а код јоркшира и бер-кшира најмање 12.

Припуштајте назимице под нераста када су достигле те-жину код првога припуста 100 килограма. Наравно потребна је солидна развијеност и ста-рост.

Када почети прехрањивање

Не дозволите прашење у хладним, тамним и влажним просторијама.

Након десет дана по праше-њу почните са прихрањивањем прасиди.

Од другог дана по праше-њу додајте прасцима гвођђа у храни, у облику зелене галице или чисте земље

Држите крмачу са прасиди-ма што више на паши и ши-рини.

Не залучујте прасид пре 8 недеља.

Не држите више свиња ко-што можете прехрањивати.

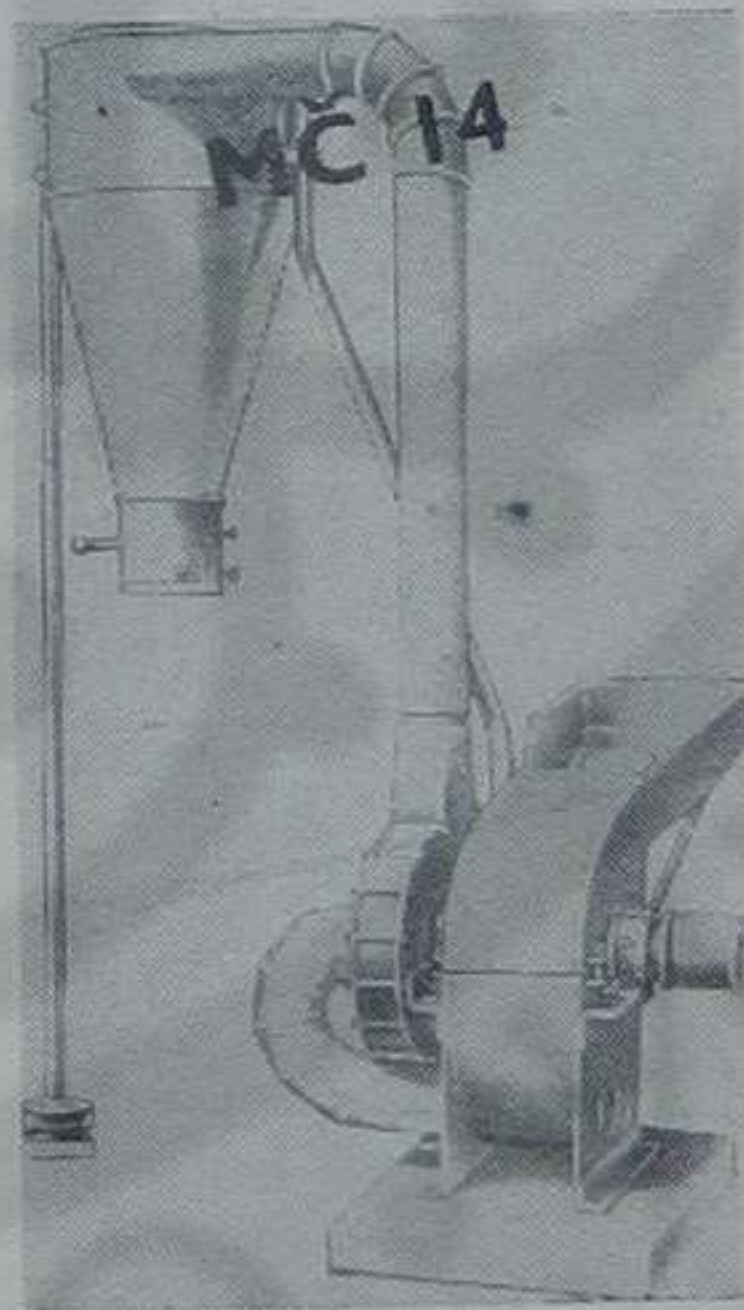
Коштано брашно послешује развитак прасиди и крмача.

Прасид за приплод одвајајте, неодабрану уштројте.

Лечите свиње и прасид од глиста, од којих наше свиње много пате.

За брзу услугу гостују

Скувати добро три јајета. Беланце ситно исецкати а жу-манце пропасирати и све поме-шати са пола килограма кисе-ла млека. Додати соли и бибе-ра, измешати и служити уз хладну говедину или печење.

Чекићар

Добра му је особина да ме-ље креч, азбест, вештачко љу-бре и разне хемиске продукте. Као што видимо употребна му је вредност велика.

Трговачка радња „Плуг“ у нашем граду ставиће вам вео-ма брзо овакав млин на распо-ложење уз слободан избор неколико домаћих фабрика.

У вишегодишњој пракси на-ши домаћи млинови показали су одлична својства, беспрекор-ним радом и издржљивошћу, те их радо препоручујемо.

Сарађујте у пољопривредној рубрици

У ПРЕДАХУ...

„Приватници и социјалистичка предузећа користе ученика у прековременом раду. У односу на прошлу, ученици и ове године закашњавају на часове, — рекао нам је наставник Школе ученика у привреди Никић.

Један час је завршен. Час физике, математике, српског језика. Свеједно. Одмор је: тренутци предах, мале разоноде, па ипак, да поразговарамо:

— Радио сам код водо-инсталатера, Шуше Душана — прича ученик. За осам месеци рада нисам знао за слободно време. Радили смо на одржавању зграда. Некада и по цео дан. Није ме плаћао!... Ни социјално осигурање нисам имао. Он је слагао рачуне зараде, а радницима је дуговао по сто хиљада динара.

Ученик је живео без новчаних припадљивости иако је био сиромашног стања. Врло добар у школи. Послодавцу је зарада била циљ...

Ученик је био принуђен да промени послодавца...

Владимир Костић, лимар затворио је радњу због велике порезе. У радњи је имао два ученика: један му је био син. Сину је

менима. Ученику је требало указати лекарску помоћ. Мајстор је рекао, да је заборавио да извади здравствену књижицу за ученика!...

Докле иде небрига према ученицима у оваквим случајевима! Мајстор му је рекао да иде кући. На селу се дечаку здравље погоршало. После неколико дана затражио је лекарску помоћ. На боловање није имао права јер није био социјално осигуран. Мајстор га је 15 дана ослободио посла.

Овај случај није добио епилог код судије за прекршаје... Ученик се и даље налази код истог послодавца.

Све су то искрене приче ученика школе у привреди. Поједини мајстори користе њихове социјалне моменте и привуку их себи. Не плаћају им рад јер код њих станују, зато, немилосрдно користе још неразвијене груди.

Није редак случај да ученици раде и 12 сати: од јутра до мрака. Некада и недељом. А лето је за послодавце најбоља жетва. Све да би зарада била већа. Већина ученика ради до поласка у школу, а затим поново наста-

нашао запослење, а ученика је испратио без припадљивости за две године! Дечак је изневада остао на улици!...

Зар то није крајња небрига о младим радницима који сутра треба да замене своје старије другове.

Има и других примера. У школском дневнику пише — дана 20 септембра:

„Предузеће за прераду меса „Исхрана“ задржава ученике на прековременом раду, те свакодневно закашњавају. Молим разредног старешину да предузме мере...

Тога дана закаснило је десет ученика. Зашто?...

Ученик Ђерковић Миодраг, ради код Милана Настића, ковача на пијаци. Код њега и станује. Сваког дана можете га видети како неуморно металним чекићем исправља у-жарено гвожђе. Ради се непрекидно. Некада до касно у ноћ. Једног пијачног дана посло-је био велики. Калфи нешто није пошло за руком и опоменуо је ученика; затим га потег-гао металним чекићем. Дечак је пао. Обаве-штен је мајстор, али је на све то слегао ра-

вља занатски рад. Друштвене организације не могу у потпуности да сагледају стање ученика и однос послодавца према ученицима. Не сагледавају вредност послодавца јер они се некада због својих закулисних послова нађу и пред судом. Да ли они као такви могу да васпитавају младе раднике?

На школским конференцијама и у предузећу дискутујемо да је културно просветни и политички рад слабо развијен код радничке омладине, а сведоци смо чињеница које се понављају...

Све су то истините приче скупљене у ђачким клупама у присуству наставника. Приче које забрињавају. Истините приче које не треба да се понове... Да напоменемо: најбоље стање је код ученика у трговини. Ставови неких пословођа према ученицима служе за узор. У кројачкој радионици рубља, код Зоре Стефановић, ради ученица Јовановић Драгица, која прича својим колегиницама:

— Код нас је све уредно. Осећам се као код своје куће. Доста сам напредовала...

Ми јој верујемо...

Вл. Г.

ИЗГРАДЊА СТАНОВА У ИДУЋОЈ ГОДИНИ ПОВЕЋАЋЕ СЕ

* Колико су активни кућни савети?

Недостатак станова је честа тема за дискусију на седницама народног одбора општине, Савета станбених заједница и зборовима бирача. Прилив новништва са села, нарочито после ослобођења, знатно се осетио. Како Краљево добија карактер индустриског града то се број радника и службеника све више повећава. У овој години Станбеној управи поднесено је око 900 молби за доделу стана као и проширење.

Привредна предузећа у граду располажу са својим становама и тиме донекле олакшавају рад Станбеној управи. Тај број станова је недовољан. Прилив становништва са села је у стагнацији. Поднете молбе говоре да по потреби службе треба обезбедити најмање 10 станова и око 30 најхитнијим молбама изићи у сусрет. Улога комисије при Станбеној управи, у разматрању проблема и учествовање у раду извршних органа, правилно је схваћено и има корисну улогу за развој станбених фактора. У станбеној управи смо дознали да ће се идуће године у првим данима грађевинске сезоне почети са изградњом двоспратнице која ће имати 20 станова и налазиће се у центру града. Зграда ће бити подигнута из средстава станбеног фонда независно од других привредних предузећа и индивидуалних градитеља. Предузећа се ангажују за смештај својих радника што претставља још један корак да се донекле ублажи станбена криза која је у овој години достигла врхунац. Наш град ће идуће године добити још 100 нових станова од стране привредних предузећа и индивидуалних градитеља. Упознавањем прописа станбеног управљања смањен је број људи који купују неусељиве куће. То је отежавало рад Станбене управе. Број таквих кулаца опада. Људи који желе да имају кућу оријентишу се на градњу путем дугорочних кредита код Народне банке. Занимљиво је истаћи, што није случај у другим градовима, да Станбена управа нема ниједан спор око стана код суда. Има примера који отежавају рад Станбене управе. Управа железничке станице довела је службеника без пријаве станбеним органима и уселила га у празан стан претходног службеника железнице који је отишао без замине. Тако да је те административне конце железничких органа тешко сада размрсити. Садашње стање на одржавању зграда забрињава. Станари

не односе правилно према одржавању државне имовине. На неким зградама потребно је вршити хитне исправке. Станбена управа не може да рачуна на кућне савете, јер се у пракси показало да су неактивни. Ступањем на снагу нове стан-

бене тарифе кућни савети треба да одиграју важну улогу. Убирање кирије и уплате банци, одржавање чистоће и инсталација у зградама, у сарадњи са Станбеном управом, треба да буде њихов домен. До сада се на њих није могло ослонити. Део кривице због те неактивности сноси и Станбена управа јер их је за-поставила.

В. Г.

Мали савети за домаћице

Ако желите да употребите само беланце, немојте разбити љуску, већ на једном врху љуске направите већу рупу кроз коју ћете истрести беланце. Ако тако поступите жуманце у љусци биће свеже и после два дана, разуме се да јаје треба за то време да буде на свежем месту.

Малокрвна лица морају узимати храну која обилује гвожђем и лекари им препоручују ове намирнице: ражани хлеб, салате, кел, мркву, спанаћ, лишће од келерабе, пасуљ, грашак, сочиво, јабуке, шљиве, грожђе, брескве, орахе, бадем. Од меса највише полу-печено месо на жару и ситнице. Жуманце је такође за препоруку.

Белим луком се могу саставити разбијени делови неког мањег предмета. Ивице разбијених делова треба истрљати чешњем очишћеног и напола пресеченог белог лука. Пошто се разбијени делови саставе треба их чврсто држати све док се сок белог лука потпуно не осуши.

У ОВОЈ ГОДИНИ БИЛО ЈЕ СЕДАМ НЕСРЕЋНИХ СЛУЧАЈЕВА НА ЖЕЛЕЗНИЦИ

— Станични круг биће ограђен —

Прелиставајући записник и следног органа на железничкој станици цифре прекршаја због непажње путника упозоравају. Статистика је показала да због непажње појединих грађана није редак случај да дође до несрећних случајева: гажења људи и запрежних возила. Тако је у овој години било примера који очито говоре да се треба држати прописа бар оних које сви познајемо. Кад је локомотива у по-

крету, маневрише и рампа за-творена не треба пролазити. У овој години било је 7 случаје-

ва гажења, мањих и већих повреда. Радници фабрике ваго-

на и даље прелазе преко пруге ометајући железнички саобраћај. Велику тешкоћу причињавају посетиоци фудбалских утакмица. Не користећи постојећи пролаз у близини, деси се да се заустави цела композиција да неби дошло до несрећног удеса!

— Приспели возови у станичком кругу не могу да се контролишу па је дошло до крађе бакра, текстила, прехранбених артикала као и делова са вагона. Зато је питање заграђивања железничког круга разматрано на Управном одбору. Вратарска служба за спречавање путника прилазу воза је регулисана.

КОЛИКО ЈОШ ОСТАЈЕ?

Прави спортечки риболовци дуго уживају у оваквим тренутцима...

